

בעניין:

ר טאהא ת.ז.
מראס אלעמוד, ירושלים
ע"י ב"כ עו"ד בסאם כרכבי ו/או
עו"ד סופי טיקוצקי ו/או וורוד סלמאן
מרח' החבצלת 12, ג' ת.ד. 850
ירושלים 91008
טל.: 02-6221611 פקס.: 02-6235277

התובעת

נ ג ד

המוסד לביטוח לאומי
ע"י המחלה המשפטית
מרח' בן שטח 4, ירושלים

הנתבע

כתב תביעה

1. התובעת הינה אלמנתו של המנוח ח טאהא (ת.ז.) (ז"ל (להלן - "המנוח"), אשר היה תושב ישראל ערב פטירתו והוכר כמבוטח על ידי הנתבע.
2. התובעת התגוררה עם המנוח בירושלים עובר לפטירתו, והמשיכה להתגורר בעיר גם לאחר פטירתו.
3. התובעת שהתה בישראל כדין מכוח איחוד משפחות עם המנוח, ולפיכך הונפקו לה במשך שנים היתרי שהייה בישראל לתקופות קצובות אשר חודשו מעת לעת.
4. המנוח נפטר ביום 11.3.11, ובחודש דצמבר 2011 הגישה התובעת לנתבע תביעה לקצבת שאירים.
5. התובעת נדרשה על ידי הנתבע להמציא העתק מהיתר שהייה בישראל שהיה בידה לתקופה מחודש מרץ 2011 עד לחודש אוקטובר 2011.
ברם, לא היה בידי התובעת להמציא את ההיתר האמור מסיבות שאינן תלויות בה, ומכל מקום המציאה תחליף ראוי לדרישה באמצעות המוקד להגנת הפרט, כפי העולה מהמסמכים הבאים:
 - א. מכתב המוקד להגנת הפרט מיום 11.1.12 לנתבע המצורף ומסומן "נספח א".
 - ב. מכתב המוקד להגנת הפרט מיום 12.1.12 למינהל האזרחי ותשובת המינהל האזרחי שלה צורפה תעודת עובד ציבור, המצורפים ומסומנים יחדיו "נספח ב".
 - ג. מכתב המוקד להגנת הפרט מיום 14.2.12 לנתבע ולו צורפה תשובת המינהל האזרחי ותעודת עובד הציבור, המצורף ומסומן "נספח ג".
6. לאחר קשיים בירוקרטיים ואחרים, עלה בידי התובעת גם לחדש את היתרי הכניסה לישראל.
העתק צילומי משני היתר כניסה המתייחסים לתקופה מחודש 11/11 עד לחודש 9/12 מצורף ומסומן "נספח ד".

7. לאחר המצאת תעודת עובד ציבור של המנהל האזרחי, הנתבע אישר את התביעה לקצבת שאירים למעט ביחס לתקופה מחודש 7/11 עד לחודש 8/11 (להלן – "התקופה הרלוונטית"). מכתב דחייה לא נתקבל אצל התובעת.
8. בהעדר מכתב דחייה, נראה כי סירוב הנתבע לשלם לתובעת קצבת שאירים בתקופה הרלוונטית נסמך על סעיף 324 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשנ"ה-1995.
9. התובעת שוהה כדין בישראל מזה יותר מ-12 שנים (והחלה להתגורר בירושלים כחמש שנים לפני כן, ובסה"כ כ-17 שנים), והיתר הכניסה לישראל חודש גם לאחר פטירת בעלה. ברם, בשל נסיבות שאינן בשליטתה, התובעת נותרה ללא היתר כניסה לתקופה מיום 19.6.11 עד ליום 7.11.11, וזאת מהנימוקים הבאים:
- א. הוצאת היתר כניסה לישראל של מבקש המצוי באיחוד משפחות, כגון התובעת, כרוך בתהליך בירוקרטי מכביד: תחילה יש לגשת למשרד הפנים, לבקש הפנייה למינהל האזרחי, להמתין להחלטה, ורק לאחר מתן ההחלטה על המבקש לפנות למנהל האזרחי. המנהל האזרחי מנפיק את היתר הכניסה לאחר תהליך בירוקרטי משל עצמו.
- ב. תחילה הגיעה התובעת מספר פעמים למשרד הפנים להסדרת העניין, אך נתקלה בתורים ארוכים ולא הצליחה להיכנס למשרד הפנים.
- ג. בשלב מסוים, לאחר שהצליחה להיכנס למשרד הפנים, סיפק לה משרד הפנים הפנייה למנהל האזרחי לתקופה מיום 13.9.11 עד 13.3.12.
- ד. ברם, חרף מאמציה לא הצליחה התובעת להשיג מהמנהל האזרחי את היתר הכניסה לישראל עקב הצבת קשיים בירוקרטיים.
- ה. בצר לה, פנתה התובעת למוקד להגנת הפרט, ולאחר שיחות טלפוניות והתכתבויות הנפיק המנהל האזרחי את ההיתר ביום 8.11.11.
10. לאור האמור ובהתחשב במכלול נסיבות העניין, אין לומר כי בתקופה הרלוונטית התובעת שהתה שלא כדין בישראל - במובן שהיא היתה ברת גירוש.
11. הרציונל מאחורי סעיף 324 לחוק הוא שמערכת הבטחון הסוציאלית לא תהווה תמריץ לשהייה בלתי חוקית בישראל, גם אם השוהה הבלתי חוקי זכאי לקצבה אלמלא שהייתו הבלתי חוקית.
- רציונל זה משתלב היטב עם הוראת סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, אליו מפנה סעיף 324 לדעיל, ואשר קובע:

"13. (א) מי שאינו אזרח ישראלי או עולה לפי חוק השבות, תשי"ב-1950, ונמצא בישראל, בלי רישיון ישיבה (בחוק זה – שוהה שלא כדין), יורחק מישראל בהקדם האפשרי אלא אם כן יצא מרצונו קודם לכן.

(ב) הרחקתו מישראל של שוהה שלא כדין תהיה על פי צו הרחקה שניתן עליו בידי שר הפנים;..."

לאמור, נוכח סעיף 13 (א) סיפא לעיל, יש לפרש את סעיף 324 לחוק חל על שוהה שלא כדין שהינו בר גירוש, ולא על שוהה המצוי בתקופת "המתנה" בין היתר אחד להיתר שני המתעכב בשל בירוקרטיה.

מכל מקום, אין לומר שסעיף 324 חל על אישה שהינה שוהה כחוק בישראל מזה כ-12 שנים (ובסה"כ שוהה בישראל כ-17 שנים), למעט מספר חודשים בודדים שלא היה לה במהלך היתר שהייה מסיבות בירוקרטיות שאינן תלויות בה.

זאת ועוד, החלת סעיף 324 על מקרה זה מובילה לתוצאה אבסורדית: ככל שהתובעת היתה יוצאת מישראל בתקופה הרלוונטית היא כן הייתה מקבלת קצבת שאירים בתקופה זו, בהעדר

תחולה לסעיף 324ב'! התוצאה אבסורדית נוכח העקרון הטריטוריאלי שבדיני הבטחון הסוציאלי המבוססים על עקרון האמנה החברתית לבטחון סוציאלי.

12. לבית הדין הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

13. אשר על כן, בית הדין הנכבד מתבקש להזמין את הנתבע לדין ולחייבו לשלם לתובעת קצבת שאירים בגין התקופה הרלוונטית שלא שולמה לה. כמו כן, מבוקש לחייב את הנתבע בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בתוספת מע"מ כחוק.

נסאם ברכבי, עו"ד
ב"כ התובעת